

 Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

Temaer (<https://www.historie-online.dk/temaer-9>)

(/)
HistorieLab (<https://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<https://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<https://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

 (/) > 2. Verdenskrig (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Holocaust

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/danske-joeders-liv-og-doed-i-theresienstadt>)

Holocaust

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 368

Del artikel:

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer>.

u=[https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/holocaust-5711)

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/2-verdenskrig-61-

61/holocaust-5711)

(<https://twitter.com/home?>

status=. Aktiviteten kan ses

på <https://www.historie->

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-)

[5-5/2-verdenskrig-61-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-)

[61/holocaust-5711](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

[mini=true&url=https://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

[online.dk/boger/anmeldelser-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

[5-5/2-verdenskrig-61-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

[61/holocaust-5711&title=\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-)

Palle Andersen

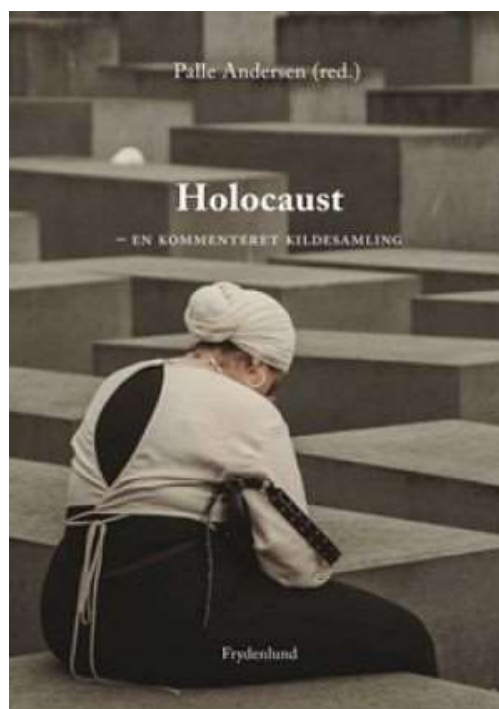
Holocaust – en kommenteret kildesamling

Frydenlund. 184 sider, ill. 229,95 kr.

Af Anders Otte Stensager

Palle Andersen har i sin seneste bog "Holocaust – en kommenteret kildesamling" udvalgt en række historiske kilder og billeder om nazisternes jødeforfølgelser i perioden 1933-1945. En bog der er tænkt til brug i historieundervisningen i folkeskolernes ældste klasser samt gymnasie- og VUC-skolerne. Gennem tal og statistikker, samtidige citater fra aviser og bøger, love og dekreter, taler, øjenvidneskildringer, dagbogsnotater fortalt og beskrevet af både børn og voksne, der enten selv var ofre for eller var del af regimets jødeforfølgelser, føres læseren igennem et af de mest grufulde og mørke kapitler i europæisk historie.

Bogen indleder med en kort definerende af begrebet holocaust, som følges op af en historisk introduktion til nazisternes jødeforfølgelser. Fire korte portrætter af Adolf Hitler, Heinrich Himmler, Reinhard Heydrich og Adolf Eichmann sætter scenen for, hvem nogle af beslutningstagerne bag jødeudryddelserne var. Bogens efterfølgende knapt 150 sider er ordnet tematisk vha. hovedoverskrifter, der så vidt muligt kronologisk følger de faktuelle begivenheder, som førte til mordet på millioner af jøder. Gennem citater fra kendte og mindre kendte personer som eksempelvis Heinrich Himmler, Winston Churchill, Sebastian Haffner og Victor Klemperer eller uddrag fra officielle rapporter om krystalnatten, dagbogsnotater fra børn i de jødiske ghettoer i Polen, uddrag af Hitlers taler i Rigsdagen og referatet fra Wannsee-konferencen føres læseren og dermed elever og lærere gennem et univers af meget forskellige kildetyper, der enten kommer helt tæt på ofrene eller afspejler diktaturets kolde og morderiske bureaukrati. Alle kilderne har det tilfælles, at de sætter fokus på undertrykkelsen og forfølgelsen af et helt folkefærd, og hvordan det oplevedes og organiseredes. En dansk vinkel indsniger sig også flere steder, hvor aktionen mod og redningen af de danske jøder har fået sit eget afsnit.

En af bogens styrker ligger i, at Palle Andersen anvender kilder, der er gengivet i allerede trykte publikationer skrevet på engelsk eller er oversat til dansk. Et fint greb, der gør det muligt at gå direkte tilbage i litteraturen og evt. læse mere om det pågældende tema. Dog kan man undre sig over, at Andersen ikke inddrager nyere værker skrevet på dansk om jødeudryddelserne og holocaust generelt og det kildemateriale, der heri er gengivet, end eks. Walther Hofers mere end 40 år gamle storværk "Nationalsocialismen 1933-1945 - en dokumentarisk fremstilling", som der refereres flittigt til, eller Bent Fausings m.fl. "Fascismens billeder" fra 1980.

Generelt er det en fin lille bog om end med en noget traditionel tilgang til begrebet holocaust set i lyset af de senere års historiske og semantiske diskussion af shoah contra holocaust. Bogen kunne som helhed have haft gavn af en redaktionel opstramning og bl.a. blive mere skarp i sin strukturering af temaerne med fokus på mere sigende overskrifter end "Os versus dem" eller "Symbolisering." En konsensus omkring brug af ordene "dødslejre" og "udryddelseslejre" eller en forklaring herpå savnes (eks. Mauthausen og Ravensbrück havde også gaskamre, men var også arbejdslejre, hvor fangerne døde) ligesom kortet over "dødslejrene" i Østeuropa (s. 124) ifm. kilderne om brugen af gasvogne til at dræbe ofrene desværre ikke angiver Maly Trostenets i Hviderusland. En oftest oversat lejr, der betragtes som udryddelseslejr, men som i særlig grad anvendte gasvogne i lighed med Chelmno i Polen. Dernæst kunne man ønske sig, at der var angivet en mere tydelig tidslinje, så man bedre kunne orientere sig i de temaer, bogen behandler. Endelig ville en navneliste foruden en samlet litteraturliste og en ordforklaring hjælpe elever og lærere godt på vej gennem den omfattende mængde af personer, forkortelser og begreber (eks. Aktion Reinhardt, Aktion Erntefest), som omtales i kilderne. Kilder der undertiden virker overvældende mange af og ikke er helt nemme at navigere rundt i uden at miste overblikket. På trods af disse mangler bør bogen hilses varmt velkommen i en tid, hvor forfølgelse af minoriteter og social udstødelse desværre igen er på dagsordenen.

En bog der bør anbefales i skolernes historieundervisning.

[Historie-online.dk, den 8. november 2023]

← [Forrige artikel \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/danske-joeders-liv-og-doed-i-theresienstadt\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/danske-joeders-liv-og-doed-i-theresienstadt)

SE RELATEREDE ARTIKLER

SIDSTE NYT FRA BERLIN

(<https://www.historie-online.dk/boger/sidste-nyt-fra-berlin>)

SONDERKOMMANDO

(<https://www.historie-online.dk/boger/sonderkommando>)

"SIGNAL". SVAR PÅ ANMELDELSE

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/signal-svar-paa-anmeldelse>)
